Пояснювальна записка
до звіту про стан виконання Міської цільової програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2017-2021 роки
за 9 місяців 2020 року

Відповідно до додатку 2 Програми, КНП «ФТИЗІАТРІЯ» (правонаступник Територіального медичного об'єднання «ФТИЗІАТРІЯ» у м. Києві) кошторисом на 2020 рік від 09.01.2020р. затверджені асигнування по КПКВ 0712142 «Програми і централізовані заходи боротьби з туберкульозом» на загальну суму 7 458,4 тис. грн. для закупівлі товарів та послуг необхідних для забезпечення виконання заходів програми.

За 9 місяців 2020 року проведені процедури закупівель та укладені договори на суму 6 799,5 тис. грн., у тому числі: лабораторні витратні матеріали для діагностики туберкульозу – 1 080,3 тис. грн., технічне обслуговування лабораторного обладнання – 533,2 тис. грн., рентгенплівка та хімічні реактиви – 33,8 тис. грн., продуктові набори – 3 458,3 тис. грн., лампи для бактерицидних опромінювачів – 27,1 тис. грн., респіратори – 1 656,8 тис. грн., інформаційні буклети – 10,0 тис. грн.

Стан виконання результативних показників заходів Програми

Розділ І. Комплексні та орієнтовані на пацієнта скринінг, діагностика, лікування та профілактика туберкульозу

Пункт 1. Систематичний скринінг груп високого ризику щодо захворювання на туберкульоз:

пп.1.1. Диференційоване формування груп підвищеного ризику захворювання на туберкульоз для активного виявлення туберкульозу в залежності від регіональних особливостей (соціальних, епідеміологічних, туберкульоз/ВІЛ) та забезпечення їх повного охоплення діагностикою туберкульозу із залученням організацій громадянського суспільства

Показник виявлення хворих на туберкульоз серед осіб з груп ризику, охоплених скринінгом, склав 1 % (план - 4%). Різниця між плановим показником та досягненим відбулася за рахунок проведення карантинних заходів. Подальше формування та обстеження груп ризику буде подовжено в 4 кварталі поточного року.

пп. 1.2. Здійснення систематичного скринінгу, що включає активне виявлення випадків туберкульозу серед груп високого ризику захворювання на туберкульоз, в тому числі із залученням неурядового сектора

За 9 місяців 2020 року річний план профілактичних оглядів на туберкульоз серед контингентів груп ризику виконаний на 60 % (план – 198877 осіб, обстежено – 118711 осіб). Подальше обстеження груп ризику буде подовжено в 4 кварталі поточного року.

Також проводилися регулярні безкоштовні обстеження населення на туберкульоз за допомогою пересувного флюорографа, придбаного за кошти Програми. Всього обстежена 2 371 особа, виявлено 30 осіб з патологією органів грудної клітини, у 1 особи - туберкульоз легень.

Осіб з патологією органів грудної клітини направлено в Центри ПМСД за місцем проживання для проведення відповідних дообстежень та призначення лікування. Інформацію щодо зазначених осіб передано до районних управлінь (відділів) охорони здоров'я.

У зв'язку з карантинними заходами в місті Києві робота пересувного флюорографа припинена з 19.03.2020 року.

Пункт 2. Рання діагностика усіх форм туберкульозу та всеохоплюючий доступ до тестування на чутливість до ліків, в тому числі шляхом використання швидких тестів:

пп.2.2. Зміцнення лабораторної мережі з мікробіологічної діагностики туберкульозу для якісної діагностики всіх форм туберкульозу

Проведення зовнішнього контролю якості лабораторних досліджень в лабораторіях з мікробіологічної діагностики туберкульозу 1, 2 та 3 рівнів заплановано на 4 квартал 2020 року.

пп.2.3. Забезпечення 100 % доступу хворих до безперервної діагностики туберкульозу шляхом закупівлі обладнання та витратних матеріалів для бактеріологічних методів діагностики туберкульозу, своєчасного виявлення, корекції побічних дій та моніторингу лікування

На закупівлю лабораторних витратних матеріалів на рік за Програмою передбачено 2 116,7 тис. грн., за 9 місяців 2020 року закуплено витратні матеріали для діагностики туберкульозу на суму – 1 080,3 тис. грн. Це дозволило 100 % забезпечити пацієнтів бактеріологічним обстеженням.

пп.2.6. Забезпечення технічного обслуговування обладнання лабораторій з мікробіологічної діагностики туберкульозу

На проведення технічного обслуговування лабораторій з мікробіологічної діагностики туберкульозу передбачено на рік 573,3 тис. грн., укладено 4 договори на загальну суму – 533,2 тис. грн., економія – 40,1 тис. грн. Надані та профінансовані в повному обсязі на загальну суму 500,8 тис. грн. послуги з кваліфікації (валідації) боксів біологічної безпеки, послуги з ремонту та технічного обслуговування вентиляційних систем та оптичного обладнання. Проведення технічного обслуговування лабораторного обладнання буде продовжено у 4 кварталі 2020 року. Оплата буде здійснюватись після надання послуг відповідно актів виконаних робіт.

Здійснення профінансованих заходів дало можливість забезпечити виконання рекомендацій ВООЗ щодо попереджувального та поточного обслуговування обладнання лабораторій протитуберкульозних закладів.

Це дозволило:

- підтримувати лабораторне обладнання та вентиляційні системи в робочому стані;
- отримувати якісні та достовірні результати лабораторних досліджень;
- забезпечувати безпечні умови роботи для персоналу лабораторій (бокси біологічної безпеки та вентиляційна система).

Пункт 3. Всеохоплюючий доступ до якісного лікування та всього комплексу послуг для всіх хворих на туберкульоз, включаючи його

хіміорезистентні форми, а також надання підтримки пацієнтам з метою формування прихильності до лікування:

пп.3.1. Забезпечення 100 % доступу хворих до рентгенологічного обстеження з метою моніторингу лікування шляхом закупівлі витратних матеріалів

На закупівлю рентгенівської плівки та хімічних реактивів для протитуберкульозних закладів за Програмою на рік передбачено 34,2 тис. грн. Укладено 2 договори на загальну суму 33,8 тис. грн., економія – 0,4 тис. грн. Поставлено та сплачено у повному обсязі хімічні реактиви. Поставка рентгенплівки планується у 4 кварталі 2020 року.

Протитуберкульозні заклади забезпечені рентгенівською плівкою на термін до грудня 2020 року включно. Хворі на туберкульоз 100 % забезпечені послугами з діагностики та моніторингу лікування.

пп.3.3 Удосконалення системи надання медичної допомоги хворим на туберкульоз шляхом впровадження моделей лікування з акцентом на амбулаторне лікування, інтегрованих в роботу медичних закладів різного рівня надання послуг із залученням громадянського суспільства

За 9 місяців 2020 року на амбулаторному лікуванні перебувало 1258 осіб. З них на супроводі соціальних працівників БО «100 % життя. Київський регіон» - 419 осіб – 33,3 %; в ДОТ-кабінетах протитуберкульозних закладів - 312 осіб – 24,8 %; лікувалися за допомогою відео-ДОТ - 297 осіб – 23,6 % (в тому числі в КНП «ФТИЗІАТРІЯ» - 174 особи); в закладах первинної медико-санітарної допомоги - 150 осіб – 11,9 %; стаціонар на дому організований соціальними працівниками КНП «ФТИЗІАТРІЯ» 80 особам – 6,4 %. Ефективність лікування склала 92,5 % (індикатор - 85 %), перерване лікування – 1,8 % (індикатор - до 3 %).

пп.3.4. Забезпечення соціальної підтримки хворих на туберкульоз, орієнтованої на потреби пацієнтів та членів їх родин, з метою забезпечення прихильності до лікування та завершення повного курсу

На рік для закупівлі харчових наборів для соціальної підтримки хворих, що знаходяться на амбулаторному лікуванні, за Програмою передбачено 3 529,1 тис. грн. За 9 місяців 2020 року закуплено 7525 продуктових наборів на суму 3 458,3 тис. грн., з них поставлено 4819. Видано 4301 набор, що дозволило надати адресну допомогу 1219 киянам, завдяки чому ефективність лікування склала 92,5 % (індикатор - 85 %), перерва лікування – 1,8 % (індикатор - до 3 %). Економія коштів – 70,8 тис. грн.

пп.3.5. Зміцнення моделі комплексного надання інтегрованих послуг хворим на туберкульоз із залученням працівників закладів первинної медичної допомоги та громад шляхом широкого застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій

Показник охоплення хворих 1-4 категорії лікуванням у закладах первинної медичної допомоги, на супроводі соціальних працівників неурядових організацій і протитуберкульозних закладів, із застосуванням відео-ДОТ склав 75,2 % (план - 90 %). Недосягнення планового показника по місту за рахунок низьких показників по КНП "Київська міська туберкульозна лікарня № 1" – 65,5 % та КНП "Київський міський протитуберкульозний диспансер № 1" – 62,5 %. В КНП "ФТИЗІАТРІЯ" показник склав 94,3 %.

Пункт 4. ***Спільні заходи боротьби з ко-інфекцією туберкульоз/ ВІЛ-інфекція та ведення поєднаних патологій:***

пп.4.2. Забезпечення 100 % доступу хворих до консультування та тестування на ВІЛ

За 9 місяців 2020 року обстежено на ВІЛ 582 хворих на туберкульоз, які не знали свій статус. Показник охоплення хворих на туберкульоз обстеженням на ВІЛ склав 100%. Виявлено 17 хворих на ВІЛ-інфекцію, показник виявлення склав 3 %.

пп.4.3. Забезпечення 100 % доступу хворих на туберкульоз/ВІЛ до профілактичного лікування ко-тримоксазолом

За 9 місяців 2020 року всього зареєстровано 172 хворих на ко-інфекцію ТБ/ВІЛ. Показник охоплення хворих профілактичним лікуванням ко-тримоксазолом склав 100 %.

Розділ ІІ Системна підтримка та реформа надання послуг

Пункт 1. Епіднагляд та управління даними:

пп.1.1. Розбудова єдиної системи моніторингу та оцінки ефективності заходів, спрямованих на протидію туберкульозу з метою удосконалення процесу стратегічного планування, виконання благодійних програм, проектів міжнародної технічної допомоги

В КНП «Київський міський центр громадського здоров’я» створений та функціонує відділ моніторингу і оцінки заходів протидії захворювання на туберкульоз.

пп.1.4. Здійснення моніторингових візитів до відповідних закладів охорони здоров'я

Проведення моніторингових візитів фахівцями КНП "Київський міський центр громадського здоров'я" заплановано на 4 квартал 2020 року.

Пункт 2. Раціональне використання лікарських засобів:

пп.2.1 Удосконалення фармаконагляду та контролю за побічними реакціями на основі наявних в Україні інструментів, технічних та кадрових ресурсів

У випадках виявлення побічних реакцій на протитуберкульозні препарати пацієнти 100 % забезпечені лікуванням відповідно до потреби.

Пункт 3. Інфекційний контроль за туберкульозом:

пп. 3.1. Запровадження сучасних заходів з інфекційного контролю за туберкульозом, спрямованих на запобігання поширенню захворювання на туберкульоз у закладах охорони здоров'я та зміцнення матеріально-технічної бази протитуберкульозних закладів

На виконання заходів на рік передбачено 1 697,8 тис. грн. Закуплено лампи для бактерицидних опромінювачів (90 шт.) на суму 27,1 тис. грн. Респіратори (39075 шт.) поставлено та профінансовано частково в кількості 27000 шт. на суму 1 144,8 тис. грн., відповідно до помісячного плану асигнувань (економія коштів - 13,9 тис. грн.).

За 9 місяців 2020 року не зареєстровано жодного випадка захворювання на туберкульоз серед медичних працівників протитуберкульозних закладів.

Пункт 4. Залучення громадянського суспільства в сфері протидії туберкульозу:

4.1. Залучення організацій громадянського суспільства до активної участі у протидії туберкульозу, в тому числі до виконання державного соціального замовлення, забезпечення захисту населення з обмеженим доступом до медичної допомоги, підвищення рівня громадської обізнаності, розв'язання проблеми, пов'язаної з негативним ставленням суспільства до хворих на туберкульоз

КНП "Київський міський центр громадського здоров'я" створена та функціонує робоча група «Права людини та здоров'я», в рамках якої впроваджуються механізми залучення неурядового сектору до проведення скринінгу на туберкульоз серед уразливих груп населення, здійснюється навчання соціальних працівників, фахівців центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. До складу робочої групи залучено представників Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та неурядових організацій.

4.2. Залучення осіб, які постраждали від туберкульозу, до діяльності у сфері протидії туберкульозу

КНП "Київський міський центр громадського здоров'я" налагоджено співпрацю з БО «TBpeopleUkraine» та Партнерством Стоп ТБ.

пп.4.3. Впровадження механізмів залучення неурядового сектору до проведення скринінгу на туберкульоз серед уразливих верств населення

За 9 місяців 2020 року річний план профілактичних оглядів на туберкульоз серед груп підвищеного ризику виконаний на 60 % (план – 198877 осіб, обстежено – 118711 осіб). Подальше обстеження груп ризику буде подовжено в 4 кварталі поточного року.

пп.4.5 Розробка та запровадження інформаційних матеріалів щодо профілактики туберкульозу у місцях масового перебування населення, в тому числі забезпечення скринінговими анкетами соціальних закладів та громадських організацій, які працюють з представниками груп ризику

З метою профілактики захворювання на туберкульоз та підвищення рівня обізнаності громадян щодо даного питання за звітний період розроблено та розповсюджено в закладах первинної медико-санітарної допомоги міста інформаційні матеріали щодо профілактики туберкульозу (на рік передбачено 10 000,0 грн., закуплено 1000 буклетів, товар поставлено та профінансовано в повному обсязі).

Також КНП «Київський міський центр громадського здоров'я» розроблений та поширений серед закладів охорони здоров'я міста плакат «Туберкульоз: що треба знати» та бланки скринінгових анкет.

Директор Валентина ГІНЗБУРГ